

STANDPUNT KINDERRECHTENCOALITIE GELUIDSOVERLAST DOOR KINDEREN

(UPDATE JUNI 2014)

De afgelopen jaren zijn er in Vlaanderen verscheidene klachten geweest van buurtbewoners inzake geluidsoverlast van kinderen, waarbij kinderdagverblijven de deuren moesten sluiten of er geen buitenschoolse kinderopvang meer mogelijk was tijdens een vakantieperiode. In 2011 werden er verscheidene klachten ingediend, onder meer tegen een jeugdcentrum in Asse en tegen een kinderopvang in Brugge. In Brugge moest de kinderopvang verhuizen. De klacht tegen het jeugdcentrum werd in eerste instantie onontvankelijk verklaard door de rechter. Sindsdien bleven enkele buurtbewoners in Asse zich verzetten, en hun klacht werd in juni 2014 deels gegrond verklaard door de vrederechter. Hierdoor mogen de kinderen van de speelpleinwerking slechts een uur per dag gebruik maken van het speelplein, en mogen ze met niet meer dan 30 zijn. Indien dit niet gerespecteerd wordt, volgt er een dwangsom van 1.000 euro per dag.

Deze stijgende intolerantie baart ons zorgen. Omwille van hun handelingsonbekwaamheid kunnen kinderen en jongeren zelf niet voor hun belangen en rechten opkomen. De Kinderrechtencoalitie Vlaanderen stelt vast dat de burger van de overheid wel allerhande voorzieningen wenst maar tegelijkertijd eist dat die voorzieningen niet in zijn achtertuin komen.

Bovendien beroepen buurtbewoners zich vaak op een regelgeving die niet bedoeld is om activiteiten van kinderen en jongeren aan banden te leggen.

In België en Vlaanderen worden de juridische klachten gemotiveerd vanuit verschillende soorten regelgeving:

- Klachten gebaseerd op de **regelgeving ruimtelijke ordening**: voor (het vergunnen van) jeugdvoorzieningen in recreatiegebieden en in zones voor gemeenschaps- en nutsvoorzieningen stellen zich weinig problemen ; voor (het vergunnen van) van jeugdvoorzieningen worden in RUP's best expliciete bepalingen opgenomen ; voor (het vergunnen van) jeugdvoorzieningen in andere gebieden zijn een aantal juridische mogelijkheden. De vergunningverlenende overheid dient eventuele "verenigbaarheid" met andere bestemmingen echter steeds zeer nauwkeurig en uitvoerig te motiveren.
- Geluidsklachten gebaseerd op **milieuregelgeving**: VLAREM-normen zijn enkel van toepassing op meldings- en vergunningsplichtige voorzieningen zoals lokalen met dansgelegenheden. Op andere voorzieningen en op lawaai van spelende kinderen kan VLAREM niet van toepassing zijn.
- Klachten gebaseerd op **gemeentelijke reglementen**: gemeentes beschikken via gemeentelijke reglementen en bepalingen rond administratieve sancties over mogelijkheden om overlast van jeugdvoorzieningen al dan niet strafbaar te stellen. Sinds 2007 hebben verschillende gemeentes wel in hun politiereglement opgenomen dat kinderen ongestoord kunnen spelen, maar er blijft weinig uniformiteit bestaan in de manier waarop er met klachten wordt omgegaan.
- Klachten gebaseerd op het **burgerlijk recht** (aansprakelijkheid): het burgerlijk recht kan een belangrijke rechtsgrond bieden voor klachten (bvb. bij overlast rond fuifzalen). In principe wordt eventuele hinder van spelende kinderen niet als abnormale burenhinder beschouwd.
- **Nachtlawaai** en verstoring van de rust tussen zonsondergang en zonsopgang zijn geldige redenen voor een klacht.

- Klachten gebaseerd op **algemene beginselen van behoorlijk bestuur**: Een bestuur dient elke beslissing – en zeker een beslissing die ophef kan doen ontstaan – voldoende te motiveren onder meer ook vanuit en volgens de beginselen van behoorlijk bestuur.

De Kinderrechtencoalitie Vlaanderen is van oordeel dat regelgeving op kindergeluid niet de aangewezen weg is om dit probleem op te lossen. Kinderen zijn niet te vergelijken met machines en geluidsinstallaties. Algemeen geldende normen inzake geluid en lawaai kunnen en mogen niet op kinderen toegepast worden. Ontslagnemend Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur Joke Schauvliege deelde reeds in het verleden al mee dat kindergeluid niet mag genormeerd worden in de VLAREM, en stelde dat er niet op Vlaams maar wel op federaal niveau juridische actie kan worden ondernomen. Op 6 april 2011 werd alvast een positief signaal gegeven. Het Vlaams Parlement nam een resolutie aan waarbij aan de Vlaamse regering gevraagd werd om een sensibiliseringscampagne op te zetten om de verdraagzaamheid ten aanzien van spelende kinderen te vergroten¹. In 2013 vroeg Vlaams parlements lid Mieke Vogels aan de regering om een actieplan opdat Vlamingen verdraagzamer worden tegenover spelende kinderen.

De Kinderrechtencoalitie stelt voor dat de volgende regering hier werk van maakt. De minister kan zich hiervoor baseren op de regelgeving in Duitsland, waar begin 2011 werd besloten dat kindergeluiden niet meer kunnen leiden tot klachten van omwonenden.

De procedures tegen speelpleinen en kinderdagverblijven zijn een bewijs van de groeiende intolerantie tegenover kinderen. De Kinderrechtencoalitie vraagt dat art. 3 (het belang van het kind), art. 12 (recht zijn mening te uiten), art. 15 (recht op vrijheid van vereniging), art. 30 (recht op beleven van zijn/haar eigen cultuur), art. 31 (recht op rust en vrije tijd, om te spelen) van het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind worden toegepast. We vragen dat - naar het voorbeeld van Duitsland - het geluid van spelende kinderen in Vlaanderen niet meer kan leiden tot klachten van omwonenden.

Daarnaast vragen we meer en betere ruimte voor kinderen om te spelen, ook in de stad. Bij het plannen en inrichten van de openbare ruimte, moeten jongeren een duidelijke stem krijgen.

¹ *Parl. St. Vl. Parl. 2010-11, nr. 1071/1; 1071/2 (6 april 2011)*